

megvan a biztos jutalma s igazságtalanság csak azzal a tanulóval történik, a kinek a tudománya csak annyi, hogy ha átmege: megsértve érzik magukat a többi megbukottak; ha át nem mege: akkor meg az a baj van, hogy annyi tudományocskával egy-két boldog halandó már átcuszott a mérték alatt. Annyi bizonyos, hogy e megbukó gézengúzok nagyobb büntetést vonnak szegény szüleikre, mint a saját buksi fejökre; de azért az is igaz ám, hogy még a tékozló fiut is tárt károkkal várja az édes anya a két hónapi vakációra.

** (A kiállítási nemzetközi bíráló bizottság) tagjainak egy része hétfőn este Bécsből Pestre érkezett s itt Tisza közlekedési miniszter megvendégelte őket a Margit-szigeten. A jury bizottság testületileg a legközelebbi napokban fog leráncdulni, s a városi hatóság vendégszerotettel készül fogadni, s gondoskodik, hogy a mit érdemes, mindent megláthassanak. Disztrakomát is rendez számukra a redoutban. A most megérkezettek a kassa-oderbergi vasuton tettek kirándulást a vasuti építmények megszemlélésére. Többnyire építészeti és mérnöki szakfériak s a Hernád és Poprád völgyeinek szépsége nagyon tetszett nekik, nem különben az ittoni vasuti munkák is, melyeknek sok nehézséget kellett leküzdeni.

** (Pestváros) e heti közgyűlésében egyhangulag kijelenté, hogy magáévá teszi Deák Ferencz egyháziügyi beszédének minden tételét. A dal- és népszínházi ügyben a bizottság jelentését azzal a módosítással fogadták el, hogy az „operaház” neve „magyar operaház” legyen. Ugyane gyűlés 500 frtot szavazott meg az iparegylet által a világtárlatra kiküldendő munkások uti költségére; Gyöngyössi polgármester nyugalmazását helyben hagyta s búcsulevelét fölolvastatá; Erődi Harrach Bélát pedig, Hafiz fordítóját, egyhangulag megválasztá a józsef-városi reáltanoda tanárának.

** (Az operaház terveit) Ybl Miklós néhány nap előtt mutatá be a közmunkatanács helyiségében. Ezek szerint: a nagyobb színházak egyike lesz négy karzattal, csarnokokkal, külön bejárással az udvari páholyhoz és kényelmes nézőhellyel 2030 ember számára. Homlokzat-tervet Ybl kettőt mutatott be, még pedig igen szépeket. Az értekezlet elhatározá, hogy a bemutatott rajzok alapján részletes tervezet, költségvetés és építési program készíttessék. — A dalszínház építése költségeit Ybl 1 600,000 forintra számította, s a Hermina-térből 1400 négyszögölnyi területen emelkednék.

** (Magyar nyelvtanár Franciaországban.) Catala Sándor a lyoni egyetem tanára magán órákat hirdet a magyar nyelvből, s azonnal 16 francia tanítványa akadt. Catala spanyol származású, s néhány év előtt meglátogatván Pesten lakó nővérét, Farkas György nyugalmazott jószágigazgató nejét, itt időzése alatt magyarul is megtanult.

** (A járvány.) A belügyminiszterium már mind kiküldé amaz orvosokat, kik a járványban szenvedők gyógykezelésére jelentkeztek, s most ismét fölhívást adott ki, hogy jelentkezzenek többen is, még pedig mielőbb. A napidij orvostudornak hat, sebésznek és szigorlónak négy forint az uti költség megtérítésen kívül. Ez is mutatja, hogy a járvány nem apad, bár maga a kór nem oly pusztító, mint másokor. — Bihar megyében a „Nagy-Várad” kimutatása szerint 92 községben uralg a kholera, sok helyütt nem jelentéktelen mérvben. Eddig azonban jellege nem veszélyes. Az országos vásárok ugy Bihar megyében, mint más helyeken a járvány miatt betiltattak; a néptanítók számára Debreczenben, Kolozsvárt megtartani szándékolt gazdasági tanfolyam elhalasztatott.

† (Halálosítás.) Legidősb gróf Ráday Gedeon e hó 14-én reggel meghalt kholerában. Mint egykori követ, majd Nógrádmegye főispánja, mint a nemzeti színháznak két virágzó időszakában, a forradalom előtt és ismét a forradalom után, igaz-

gatója, s mint a református egyház dunamelléki egyházkerületének épen a pátensi küzdelmek idejében szerzett érdemeiért választott gondnoka, oly jelentékeny szerepű ember volt, hogy utolsó szerencsétlenségeiben is lehetetlen nem látnunk benne az érdemeket szerzett férfit, a kiben a társadalomnak vesztesége van. Még 13-án, vasárnap este több levelet irt, s aztán azt mondta: „Ha reggel sokáig nem találék fölkelni, adják föl ezeket a leveleket a postára.” Reggel csakugyan nem kelt föl, halva volt. Némelyek azt sejtik, hogy az alvás végett használt morphiumból többet vett be. Más határozott hír szerint a járvány áldozata lett. Temetése e hó 15-ikén folyt le s a háznál Baksay Sándor kunszentmiklósi lelkész tartott felette a boldogultat és családját szépen jellemző gyászbeszédet, míg a sirnál Török Pál superintendens, mint volt elnöktársa, vett tőle búcsut. Nyugodjék békével!

† (Halálosítások.) Kaiser-Ernst Jozefa asszony, ki a nemzeti színháznak az ötvenes évtizedben drámai első énekesnője volt, jul. 10-én meghalt. Hátramaradt családjából egy fia énekes külföldön egyik leánya pedig a nemzeti színház táncosnője. Ő maga, egy kassai orvos leánya volt, egykor a legszebb szinpadí alakok egyike s a nemzeti színháznak mindig buzgó tagja. Csak 46 évet élt. — Latabár Endre, a legbuzgóbb vidéki szinigazgatók egyike, szélhüvés folytán f. hó. 10-én meghalt. — Sáros megye egyik derék fia: Piller Gedeon, e hó 9-én, 64 éves korában meghalt. Sokáig vezette a megye ügyeit mint alispán, s az országgyűlésnek három ízben volt tagja: 1848-ban, 61-ben és 65-ben. Utóbbi időben mint a megyei gazdasági egylet elnöke fáradozott tiszteletreméltó módon. — Székesfehérvárott julius 10-dikén Zsomböry Ede, kir. törvényszéki bíró halt meg, 51 éves korában, tevékeny s a közügynek szentelt élet után. — Marosvásárhelyről kibédi Péterfi József ev. ref. nyugalmazott első pap és maros-egyházmegyei esperes f. hó 11-én, élte 78., lelkészi pályája 54. évében elhunytát jelentik. A boldogult félszázadon tul Maros-Vásárhelyen működött, s tevékenysége, tudománya, gyöngéd szeretete hivei iránt a köztiszteletet és becsülést szerezték meg számára. — Salamon István, aranyospolyáni ref. lelkész e hó 15-én, 50 éves korában, az uralkodó járvány áldozatává lett: özvegyet és két árvt hagyva maga után. Az elhunyt, köteleességteljesítő s köztiszteletben álló lelki pásztor, ezenkívül gondos és jól gazdálkodó családanya, ki minden körben a köztisztelet és becsülés tárgya volt, hivei előtt pedig mint szónok, mint tanácsadó, a szegények pártfogója, a népek vezére feledhetetlen marad. Az elhunytat 1848-ik év mint végzett theologust találta, de ő másik két testvérel Istvánnal és Ferenczcel honvéddé lett. Az idősebb István a szelindeki véres ütközetben elesett, az ifjabb Ferencz a forradalom végével egy ideig bujdosásban talált menhelyet, a közbelső István Szász-Sebesnél megsebesülve fogolylyá lett s a forradalom végegi Theresienstadtban fogva tartatott, mikor a császári hadseregbe beosztatott, honnan papi minősége egy évi szolgálat után kiszabadította. Hazájába visszatérve az aranyos-polyániak megválasztották lelki pásztorukká, mely minőségében utolsó napjaig hivei és pályatársai előtt közszeretet tárgya volt. A három testvér közül, kik egyszerre ragadták kezükbe a szabadság fegyverét, ma csak egy él: Salamon Ferencz történetírónk. Enyhítse bánatát a közrészvét.

Szerkesztői mondanivaló.

— R. I. „Az anyajifukori arczépe előtt.” Van benne egy pár csinos versszak, de az egész mégis közhelyek peripetiáin gördül le s nem ragadja meg sem figyelmünket eszméir, sem kedélyünket érzései által.

— Való-ábránd. A czim nincs jól választva. A forma is avult; a tárgyalás hosszúra van nyújtva s a költemény, egész külső ruhájánál fogva, nem a mai világba való. Olyan mint egy tisztos öreg, a ki anno 800-beli szabásu ruhában lép társaságba. Ezért a jó alapeszmét sem érvényesíthetik közlés által, mit valóban sajnálunk.

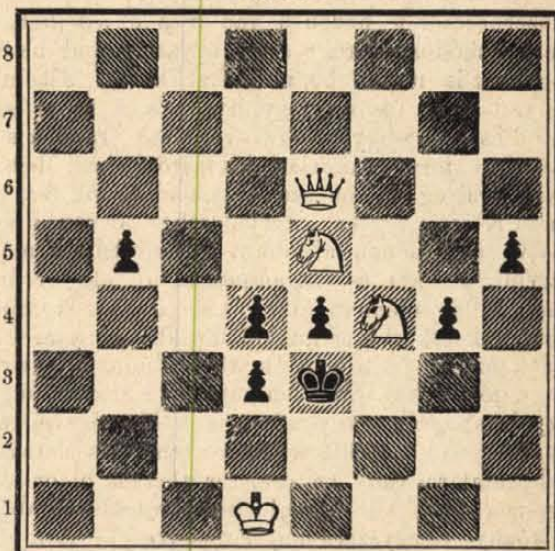
— K.-vár. A versek nem „tehetők közzé.” Nagyon silányak, kivált a kholera, inkább nevetséges, mint (a szerző czélja szerint)megrázó hatást tesz az olvasóra.

— Az anya sirján (1869.) Öntől jobbakat közöltünk már s még jobbakat várunk ezentul; ezt a kis verset, sürgető kívánsága ellenére, de azt hisszük: érdekében, felfretettük.

SAKKJÁTEK.

711-ik sz. f. Portilla W. M. N.-től (Mexikóban.)

Sötét.

Világos.

Világos indul s a harmadik lépésre mattot mond.

A 706-ik számú feladvány megfejtése.

(Shinkmann W. A.-tól Grand Rapidsban.)

Vil.	Söt.	Vil.	Söt.
1. Vg4-b4†	Ka3-a2	11. Vf8-f7†	—
2. Vb4-c4†	Ka2-a3	12. Vf7-e7†	—
3. Vc4-c5†	—	13. Ve7-e6†	—
4. Ve5-d5†	—	14. Ve6-d6†	—
5. Vd5-d6†	—	15. Vd6-d5†	—
6. Vd6-e6†	—	16. Vd5-c5†	—
7. Ve6-e7†	—	17. Va5-c4†	—
8. Ve7-f7†	Ka2-a3	18. Ve4-b4†	—
9. Vf7-f8†	Bg8-f8:	19. Vb1-b3†	a4-b3
10. g7-f8 V†	Ka3-a2	20. Bb8-a8 matt.	—

Helyesen fejtették meg: Veszprémben: Fülöp József. — Gelsen: Glesinger Zsigmond. — Debreczenben: Zagya Imre. — Aradon: Kovács Albert. — Sziget-Csépen: Mayer Károly. — A pesti sakk-kör.

Előfizetési fölhívás

VASÁRNAPI UJSÁG

és Politikai Ujdonságok

1873-ik évi julius—decemberi folyamára.

Előfizetési föltételek:

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt.

Félévre (julius—december) 6 frt.

Csupán a Vasárnapi Ujság:

Félévre (julius—december) 4 frt.

Csupán a Politikai Ujdonságok:

Félévre (julius—december) 3 frt.

Egyes előfizetések legczélszerűbben postai utalvány által eszközölhetők, a melyre bérmentesítésül csak egy darab 5 krajczáros bélyeg kívántatik.

Tíz előfizetett példányra gyűjtőinknek egy tiszteletpéldánnyal szolgálunk. Pest, június-hó 1873.

A Vasárnapi Ujság és P. Ujdonságok kiadó-hivatala (Pest, egyetem-utca 4. sz. a.)

HETI NAPTÁR.

Hónapi-és Heti nap	Katholikus és protestáns naptár	Görög-orosz naptár	Izraeliták naptára	N a p			H o l d															
				hossza	kél	nyug.	hossza	kél	nyug.													
Julius				Thamuz																		
20 Vasár	E 7 Legsz. m. ű.	E 6 Illyés	8 G 6 Pongrácz	25	é	p.	ó.	p.	f.	p.	ó.	p.										
21 Hétfő	Dániel próféta	Dániel	9 45 vértanu	26	117	43	4	23	7	48	65	19	0	38	4	59						
22 Kedd	Mária Magdoln.	Maria Magd.	10 Euphemia	27	118	20	4	24	7	47	78	8	1	14	6	1						
23 Szerd.	Libör Apol.	Apollin	11 Proklus	28	119	37	4	25	7	47	90	44	1	58	7	0						
24 Csüt.	Krisztina szüz	Jolánta	12 Gábor	29	120	35	4	26	7	45	103	13	2	51	7	47						
25 Pént.	Jakab Apost.	Kristóf	13 Aquilles	30	121	32	4	27	7	44	115	31	3	52	8	19						
26 Szom.	Anna b. a. anyja	Anna	14 Czirjék	31	122	29	4	29	7	43	127	32	5	2	8	46						
					1	Ab Ro.					128	27	4	30	7	42	139	43	6	10	9	0

Hold változások. ● Ujhold 24-én 11 óra 50. 0 perczkor délelőtt.

TARTALOM.

Kovács Gyula (arczkép). — Az apa sirjánál. — Bacon Franklin köztársasága (folyt). — A buza-vetésben (képpel) — Felső nótanodák az Egyesült-Államokban (képpel) Tanulságok az ipar és kereskedelem történetéből. (vége). — Egy amerikai vállalkozó, VII. — A murmuterok é vadkecskék a Tárahegységben. — A növények országáró (képpel). — Egyveleg. — Tárház: Irodalom és művészet — Közintézetek, egyletek. — Egyház és iskola. — Bal esetek, elémi csapások. — Mi ujság? — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti-naptár.

(Felelős szerkesztő: Nagy Miklós (L. magyar-utca 21. sz.)